X. évfolyam, 27. szám
1954. július 1.

Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

DÉLIDŐBEN

– Eddig szemveszteség nélkül arattál komám, de ha nem vigyázol, most kiesik a szemed!

ÖNÉRZETES FÉRFI AZ ASSZONYBRIGÁDBAN

— Aztán jól dolgoznak az asszonyok, János bácsi?
— Hát tanítom őket, csak még egy kicsit el vagyok tőlük maradva.

Figyelmes feleség

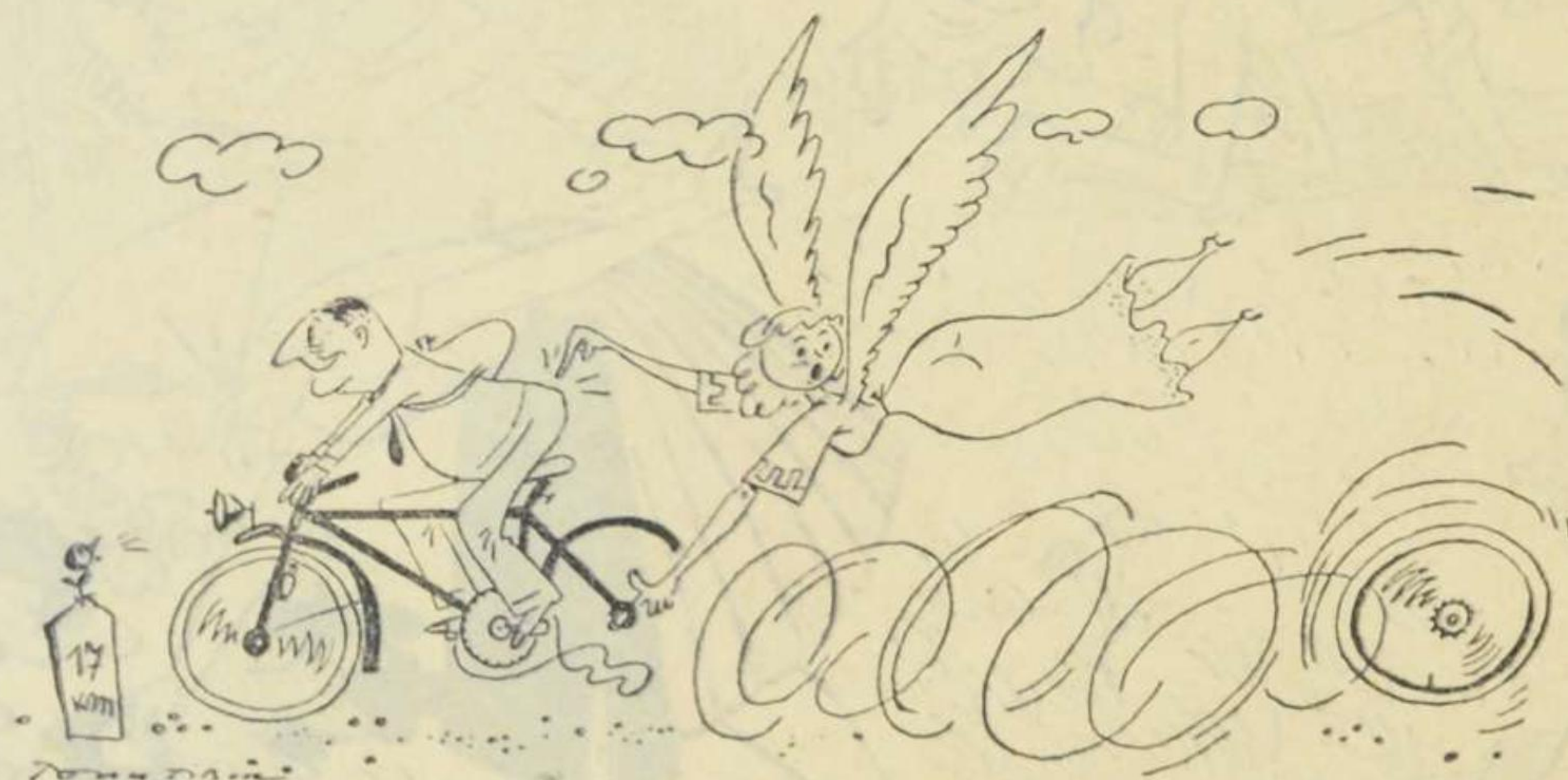
— Most csöndes légy, Pistike . . . Apuka gyakorol.

„Ittas embernek nem szolgáltatható ki ital"

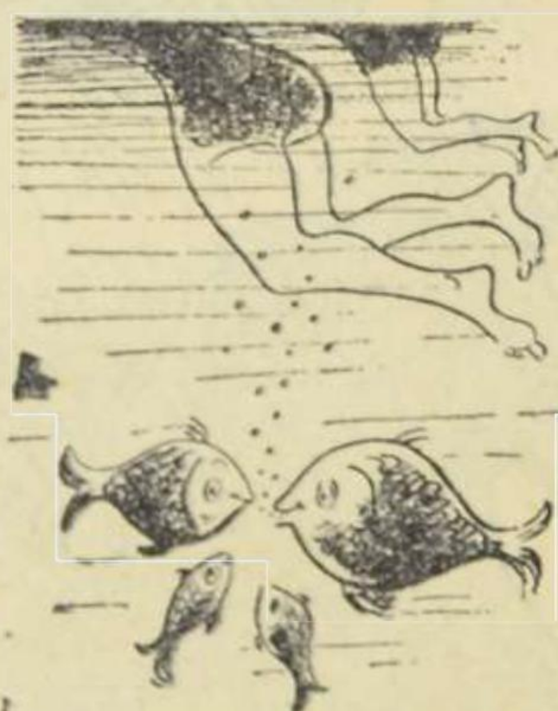
— Drága pincér kartárs, csináltasson nekem hat tojáslikőrből rántottát!

HA BICIKLITÚRÁRA MÉGY…

. . . légy jóba az őrangyaloddal!

A humor mesterei

JAROSLAV HASEK:

Csodabogárgyüjteményemről

Valenta József úr öregebb ember volt. Nem volt művész, sem híres politikus, sőt még nyilvánosság előtt sem szerepelt soha. Hogy miért csodabogár ő, hadd mondjam el önöknek.

Az „Arany Liba" vendéglőben adtak találkozót egymásnak a prágai művészek, színészek és újságírók. Valenta úr sohasem hiányzott körünkből. Mikor átköltöztünk az „Arany Kút"-ba, Valenta úr árnyékként követett bennünket és úgy ránktapadt, mint a bogáncs. Mindig tudott valami érdekeset mondani.

Ruházata szegényes volt, sőt rongyos. Keménykalapja fénylett a zsírtól, nyakkendője piszkos volt és a szárítókötélhez hasonlított. Cipője olyan volt, mint két öreg mohos halászcsónak. Nagykabátja számtalan szövetmaradékból került össze olyannyira, hogy kopott sakktáblához hasonlított. Mindezek ellenére ruhatárával imponált nekünk, mert minden egyes ruhadarabjának története volt, amelyet kiapadhatatlanul mesélt nekünk.

Borzalmas cipői — amint mesélte — nem közönséges bőrből, sem sevróból, vagy boxkalfból, hanem egy indiai tapir páncéljából készültek. Mesélte, hogy cipőit egy bécsi elefántvadásztól vásárolta, akit a monarchia fővárosa melletti villájában egy álló hónapig látott vendégül. Mikor egyszer cipői történetét újból elmesélte, a következő cégnyomást láttuk rajta: „Anton Simek cipész, Prága". Mikor szaván akartuk fogni, csak mosolygott és így magyarázta ki magát:

— Ez a történet életem egyik nagy élménye. Simek cipész nagy hálával tartozik nekem, mert életét mentettem meg, amikor nyomora és éhsége miatt a Moldvába ugrott. Szegénynek nem volt semmije, amivel háláját kifejezhette volna, hát bevarrta nevét cipőimbe, miközben borsónagyságú könnyei hullottak meztelen lábamra.

Nadrágjának feneke foltozva volt és gyakran vitatkoztunk azon, hogy milyen lehetett eredeti színe. A mostani a fahéj és a korom között mozgott. Ennek ellenére értékes ruhadarabnak tartotta.

— Ebből csak három darab van az egész világon — mondá Valenta úr. — Egy hasonló az orosz cár nagybátyjának birtokában van, a másik Carnegie amerikai milliomosé és a harmadik az enyém. A legjobb párizsi szabó varrta és még akkoriban nyolcszáz frankomba került.

Mindezt oly meggyőződéssel mondta, hogy még önmaga is elhitte.

Mellénye eredetileg fehér volt. Az évek folyamán barna színt vett fel, hogy aztán átmenetileg teljesen fekete legyen. Azt hiszem, most csokoládébarna lenne a legjobb megjelölés.

— Ez a mellény, uraim, a perzsa szövőipari művészet valódi remeke. Elkészítéséhez százhúsz kilométer selyemfonálra volt szükség. A selymet szállító karavánt sivatagi rablók teljesen megsemmisítették, csak három szolgának sikerült ezzel a selyemmel megmenekülnie. Joggal állíthatom tehát, hogy ezen a pompás darabon embervér szárad. Ezért olyan kedves nekem!

Egy másik alkalommal nyakkendőjéről beszélt, melyről azt állította, hogy hasonló nyakkendője csak Edward angol királynak van. Aztán áttértünk felöltőjére.

— Csak egyszer sikerült ruhavásárlásaimnál engem becsapni — kezdte rá felemelt ujjal. — Ezért a felöltőért Bécsben kétszázötven forintot fizettem, pedig százötven is elég lett volna.

Ilyen volt a jó Valenta úr. Kalapjának történetére már nem emlékszem, de bizonyára éppen olyan érdekes ez is, mint többi ruhadarabjáé.

Egy szép napon Valenta úr elmaradt baráti körünkből, s néhány nap mulva fülünkbe jutott, hogy a végét járja. Tüdőgyulladás döntötte ágynak, ami az ő korában már veszélyes. Elhatároztuk, hogy meglátogatjuk.

Valenta úrra egy régi, piszkos házban találtunk rá. Kis manzard-szobában lakott, melynek berendezése egy vizeskorsóból, egy ősrégi ágyból és egy székből állott. A széken orvosságos üveg valamilyen gyógyszerrel, mellette bádogkanál. A falba néhány kampó volt beverve, melyen szegényes ruhái lógtak.

A folyosón egyik szomszédasszonya meglehetősen barátságtalanul bökött ajtaja felé:

— A vén trotykos már nem húzza ki reggelig.

Szóval ez volt az ő gyönyörűen berendezett hatszobás lakása . . .

Amikor észrevett bennünket, nehezen lélegezve mondotta:

— Az orvos ebbe a cselédszobába parancsolt. Minden bútort eltávolíttatott, hogy elegendő friss levegőt kapjak. Találkoztak a lépcsőházban az inasommal?

Nemet intettünk a fejünkkel.

— Érdekes — mondta eltűnődve Valenta úr. — Kérem, uraim, nézzék csak meg a felöltőm belső zsebét. Százezer koronáról szóló betétkönyvem van benne.

Ugy tettünk, mintha keresgélnénk felöltője zsebében. Persze, semmit sem találtunk.

— Tudtam — mondta Valenta úr csendesen. — A fickó megszökött a vagyonommal.

— Hogy érzi magát, Valenta úr?

— Igen, most egészen jól — rebegte könyökére támaszkodva. — Röviden megsúgok valamit maguknak: S. hercegnő és köztem . . . értik? A herceg maga kapott rajta bennünket . . . Jaj, istenem, csak ezek a fájdalmak ne volnának. Ilyen fájdalmai is csak két embernek voltak: Napoleonnak, mikor Szent Ilona szigetén halálán volt és Radetzky marsallnak. Már volt nálam a közjegyző. Magukról sem feledkeztem meg.

Felült és meglehetősen tiszta hangon mondta:

— Önökre hagyom ezt a házat és a bécskörnyéki villámat. — De hogy pontosabban hol volt ez a villa, már nem fejezhette be. Valenta úr lehanyatlott és meghalt.

Az a ház a fővárosé volt és mi valószínűleg hiába perlekednénk érte. Hogy melyik villára gondolt, nem tudhatjuk, hiszen ki tudja, hány villája volt . . .

(Fordította: Szűcs István)

A bizottság

Ez a bizottság is öttagú volt, úgy mint annyi más bizottság, s ez is állandóan ülésezett, mint a többi.

Hadd mondjam el úgy, ahogyan láttam őket. Csak egészen röviden.

A bizottság neve... Nem, nem lényeges. Hadd gondolja minden bizottság, hogy nem róla van szó.

Az ülés nem kezdődött pontosan, mert két tag elkésett. Ahogy ez már lenni szokott.

Az elnök tehát félórai késéssel megnyitotta az ülést, és — mint minden összejövetel elnöke — forró szeretettel üdvözölte a megjelenteket, majd megnyitotta az értekezletet.

Az egyetlen napirendi pont...: talán ez sem lényeges, fő hogy volt.

Az elnök, Bárány kartárs a napirendi pont ismertetése előtt nagy vonalakban vázolta az általános külpolitikai helyzetet.

Megállapította, hogy „a külpolitikában fennálló, csökkenő tendenciát mutató feszültség eredendő oka onnan dotál, hogy Columbus felszedte a horgonyt, és..."

Nem részletezem. Addig, míg elmondja, bemutatom a bizottság többi tagját.

Bárány kartárs mellett ül Szívós kartárs. Ő a bizottság esze. Mellette látjuk Barabás kartársat, amint éppen szorgalmasan jegyez. Egyébként mind a négyen — mint minden bizottság minden tagja — tollal a kezükben lesik az előadó szavait, és gyakran jegyezgetnek valamit az előttük fekvő papírlapra. De folytatom. Barabás kartárssal szemben ül Kádárné, ő képviseli az egyenjogú nemet. Kissé távolabb az asztaltól foglal helyet Kolozs Péter, a fiatal káder, a sportember stb. nevek viselője.

Egészen röviden, nagy vonásokban bemutattam tehát a bizottság tagjait.

Közben Bárány kartárs befejezte külpolitikai beszámolóját, és miután — mint általában minden előadó — megnyugtatta a bizottság tagjait, hogy nem tart soká, röviden rátért a belpolitikai helyzet taglalására.

Nem ment részletesen bele az előzmények tárgyalásába, így kezdte:

— Kedves kartársak! Mint tudják, Magyarországon a Habsburgok idején...:

Addig vessünk egy pillantást a tagok előtt heverő jegyzetekbe.

Szívós előtt blokktömb, s rajta:

Nem beszélt a francia forradalomról, a spanyol polgárháborúról.

Empiriokriticizmus.
Karrierizmus.
Személyi kultucizmus...:

Egy pillantás balra, Barabás kartárs kitépett füzetlapjára:

Columbus. Vilmos császár.
Bp—Pécs 6.24. Gyors.
Karhatalom.
Filatex 946—824. dr. Habsb. dr. Halász.

Kádárné előtt egy kockás papíron, tintaceruzával rótt jegyzet:

házbér 68.—
mosás 45.—
villany 23.—
újság 12.— *stb. (nem adtam össze.)*

Kolozs Péter nagyon figyel, s csak ritkán ír valamit egy kék boríték hátlapjára. Nézzük csak:

Flamengo—Kinizsi 5:0.
Magyarország—Anglia 6:3, 7:1.
Magyarország—Ny. No. 8:3.
Puskás, Kocsis, Bozsik.

Közben gyakran tekint karórájára.

De hallgassuk csak tovább a bizottság elnökének beszámolóját.

Két óra mulva, mikor már kifogyott a felolvasnivalóból és nem kívánta hosszan igénybevenni a tagok drága idejét (a tagok se kívánták), előtérbe került az egyetlen napirendi pont.

Némi kerülő után ismertette a „problémát" és kifejtette az egyéni véleményét, javaslatát, majd — mint minden elnök — kérte a bizottság tagjainak hozzászólását, véleményét.

Minden fej Szívós kartárs felé fordult. Ő volt az állandó első hozzászóló.

Szívós kiegészítette Bárány beszámolóját és közölte, hogy mindenben egyetért vele. Ez egészen természetes is, hisz az egész beszámolót — Bárány véleményével együtt — ő írta. Ő volt a bizottságban az ész.

A következő hozzászóló Kádárné. Halkszavú asszony, aki minden ülésen azon töri őszülő fejét, hogy miként csöppent bele ő ebbe a bizottságba.

Rövid, de szaggatott hozzászólásában csatlakozott az előtte felszólalókhoz, biztosította a bizottságot, hogy minden részletben egyetért a beszámolóval, és magáévá teszi a javaslatot.

Barabás kartárs következett. Rögtön azzal kezdte, hogy nem ért egyet a javaslattal, mert...: de... bár... — és szóról szóra elismételte a Bárány által felolvasott Szívós-féle javaslatot, mint saját, egyéni, jól megfontolt és egyetlen véleményét.

A tagok fészkelődni kezdtek, mint akik tudják, hogy a távozás percei közelegnek.

Már csak Kolozs volt hátra: Órájára nézett és hozzákezdett felszólalásához.

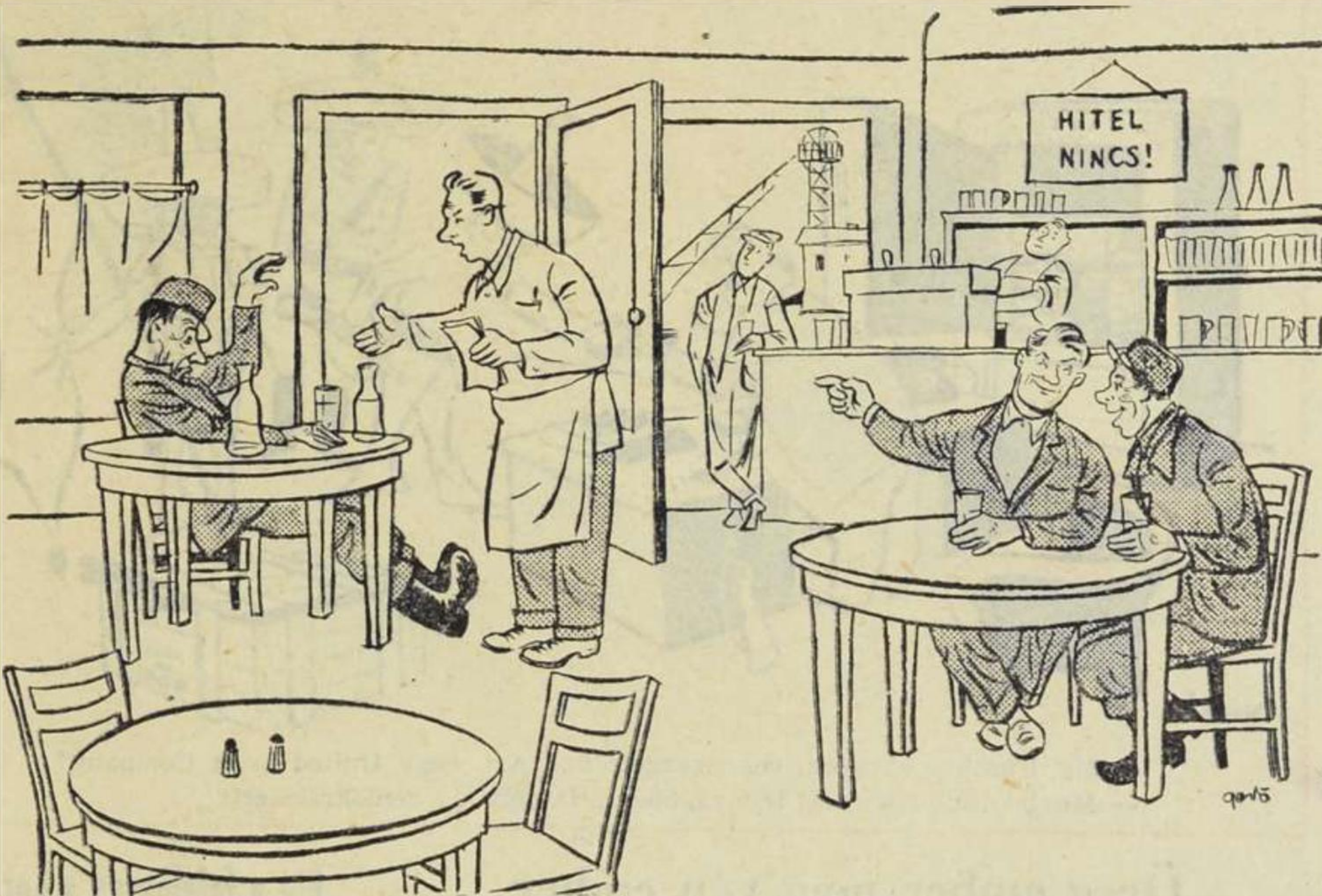
— Én helyeslem — mondta, és felállt.

Az elnök zárószavában leszögezte, hogy a bizottság tagjai hosszas vita után elfogadták a javaslatot és — mint minden jólnevelt bizottsági elnök — megköszönte szíves türelmüket és lelkes, odaadó, fáradságot és időt nem kímélő közreműködésüket.

A bizottság tagjai pedig — mint annyi sok bizottság még több tagja — azzal a boldogító érzéssel tértek nyugovóra, hogy „kitárgyaltak" egy problémát, hoztak egy határozatot, tehát jó munkát végeztek.

Hetényi István

NEM CSODA

— Figyelitek a Józsit, itt is csak azt mondja, amit lent az aknában: „Majd a jövő héten törlesztem az adósságomat!"

Így hallgattuk...

HELYSZÍNI KÖZVETÍTÉS A NAGY MÉRKŐZÉS HELYSZÍNI KÖZVETÍTÉSÉRŐL

MEGVAN AZ ELSŐ GÓL!..

A MÁSODIK!...

SZÉPÍTENEK A BRAZILOK: 2:1

BOZSIK A KAPU FÖLÉ LŐ!...

KEZDŐDIK A MÁSODIK FÉLIDŐ!...

3:1 A JAVUNKRA!

JAJ! GÓL! MÁR CSAK 3:2

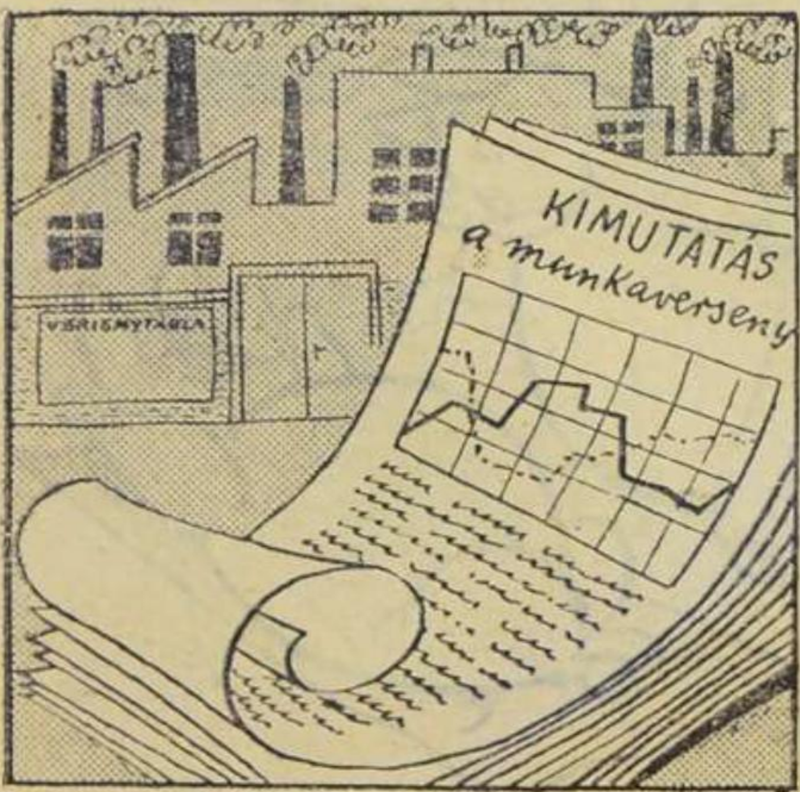

KOCSIS BEFEJELI A NEGYEDIKET!

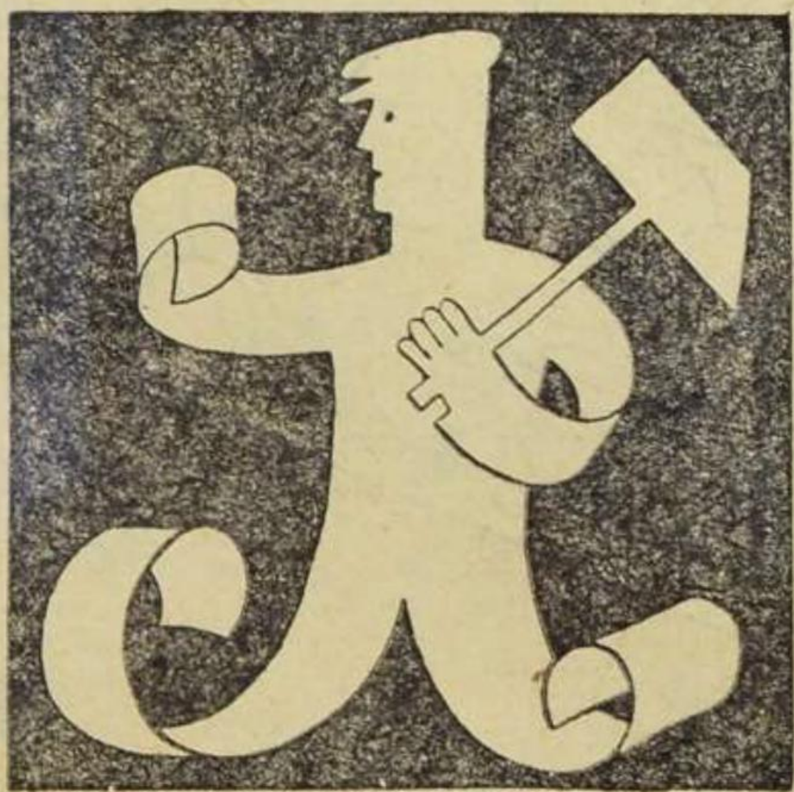

4:2 HAJRÁ MAGYAROK!..

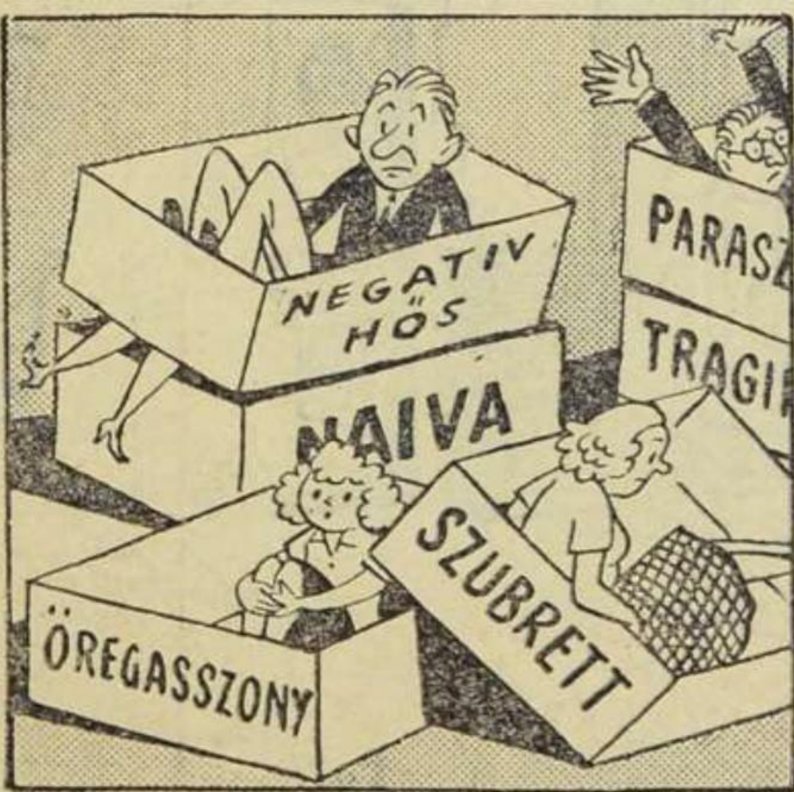
Mit selejtezzünk ki a papírgyüjtő-hónap folyamán?

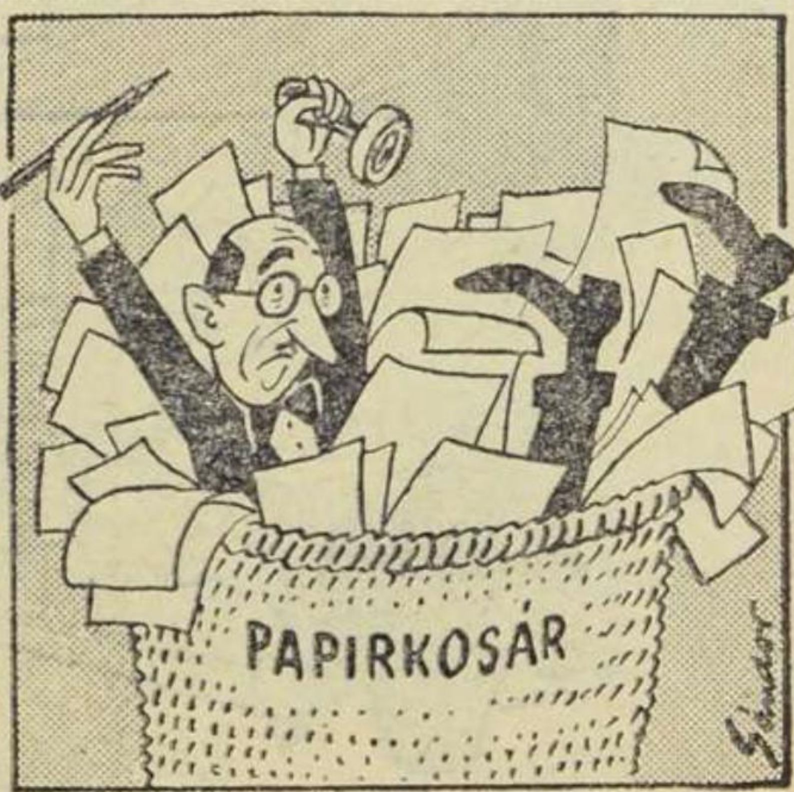
Ahol a munkaverseny csak papíron van — azt a bizonyos papirt, hogy a munkaverseny a valóságban legyen

Az irodalomból: a papirosfigurát!

Némely színházban: a beskatulyázott színészek skatulyáit!

És végül: porosodó aktákkal együtt az aktagyártó bürokratát

Közép-Amerikában

Az Egyesült Államok, az United Fruit Company érdekeinek védelmére fegyveres támadást szervezett Guatemala ellen.

— Mit írjunk a zászlóra, vezérigazgató úr? Azt, hogy United Fruit Company?
— Micsoda hülye kérdés! Írja rá, hogy „Hazáért és demokráciáért!"

A csodagyerek

A csodagyereket Pozdor Gyurinak hívták. Együtt jártunk iskolába a Bulyovszky-utcai főreálba. Pozdor hegedülni tanult és kijelentette előttünk, hogy ő csodagyerek. Ezt szülei is híresztelték, akik az év végén meghívták az egész osztályt, a rokonokat, ismerősöket Pozdor Gyuri első hangversenyére.

Én is elmentem és nagyon unatkoztam. Az egész hangversenyből csak Gyuri fehérgalléros bársonyruhája tetszett. Másnap eredménytelenül ostromoltam szüleimet: nem akartak ilyen bársonyruhát csináltatni nekem. Pedig én megelőztem koromat és már akkor kijelentettem, hogy mint az osztály gólrekordere, legalább olyan csodagyerek vagyok, mint Pozdor, aki csak hegedülni tud.

Gyuri még néhányszor hegedült a bársonyruhában aztán átment a kereskedelmibe. Tizenöt évig nem hallottam róla semmit. Akkor találkoztam Lédererrel, aki az iskolában egy padban ült Pozdorral. Elmondta, hogy Gyuri, a csodagyerek megbukott a zeneakadémiai felvételi vizsgán és abbahagyta a hegedülést.

Azóta ismét eltelt tíz esztendő. Nemrég egy hivatalban volt dolgom. Egy iratot kellett lebélyegeztetnem. Az épület udvari frontján egy szűk, sötét szobába küldtek.

Az egyik sarokban kopott ruhában ült Pozdor. Kezében bélyegző volt, amellyel nagyot ütött az iratomra.

Megismertük egymást. Elmondotta, hogy már nem hegedül, mert irigyelték sikereit és elnyomták a felvételi vizsgán is. Felsóhajtott:

— A hegedűből csak közvetlenül a felszabadulás után volt hasznom. Elcseréltem három kiló húsért, egy vekni kenyérért és másfél kiló babért. Pedig mi lehetett volna belőlem! Többet tudtam, mint a felvételi bizottság bármelyik tagja a Zeneakadémián!

Széttárta karjait:

— Így lett belőlem segédhivatali dolgozó. Belőlem, a művészből, a csodagyerekből, aki már gyerekkorában... akiről azt jósolták ismerősei, hogy a magyar Paganini lesz belőle.

Egy irányban haladtunk és befordultunk a Csengery-utcába. Itt lakott Pozdor. Rollerező kisfiú állt meg mellettünk és udvariasan köszönt.

— Pisti, a fiam — mutatta be a rollerezőt. — Tizenegyéves, de számtanból máris többet tud, mint a tanára. Olyan fejszámoló, hogy na! Egy Einstein lesz belőle!

Meggyőződéssel tette hozzá:

— Csodagyerek!

Pisti elmosolyodott és oktató hangon mondta:

— Ugyan, papa! Azért, mert eddig kitűnőm volt számtanból? Az osztályban öten is jobbak matematikából, mint én. Dehogy vagyok én csodagyerek! És dehogy lesz belőlem Einstein! Mondtam már neked, papa, hogy én rádiószerelő leszek!

Köszönt és elrollerezett.

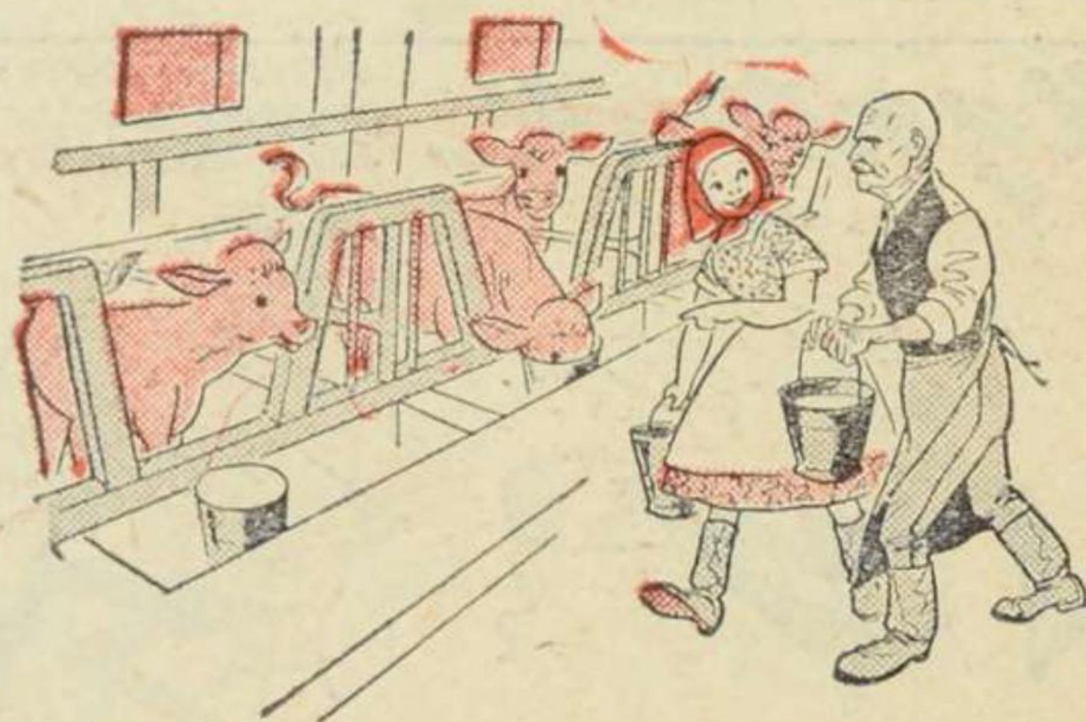
Pozdor nem jött zavarba és lelkesen magyarázta:

— Lehet, hogy nem lesz belőle Einstein, de egy második Marconi, az feltétlenül lesz belőle! Máris ő javítja meg a szomszédok rádióját. Csak odanyúl a beteg rádióhoz és a gép máris megszólal. Csak egy nagy baj van Pistivel... Nagyon szerény... Csodagyerekben ilyen szerényet még nem is láttam...

Palásti László

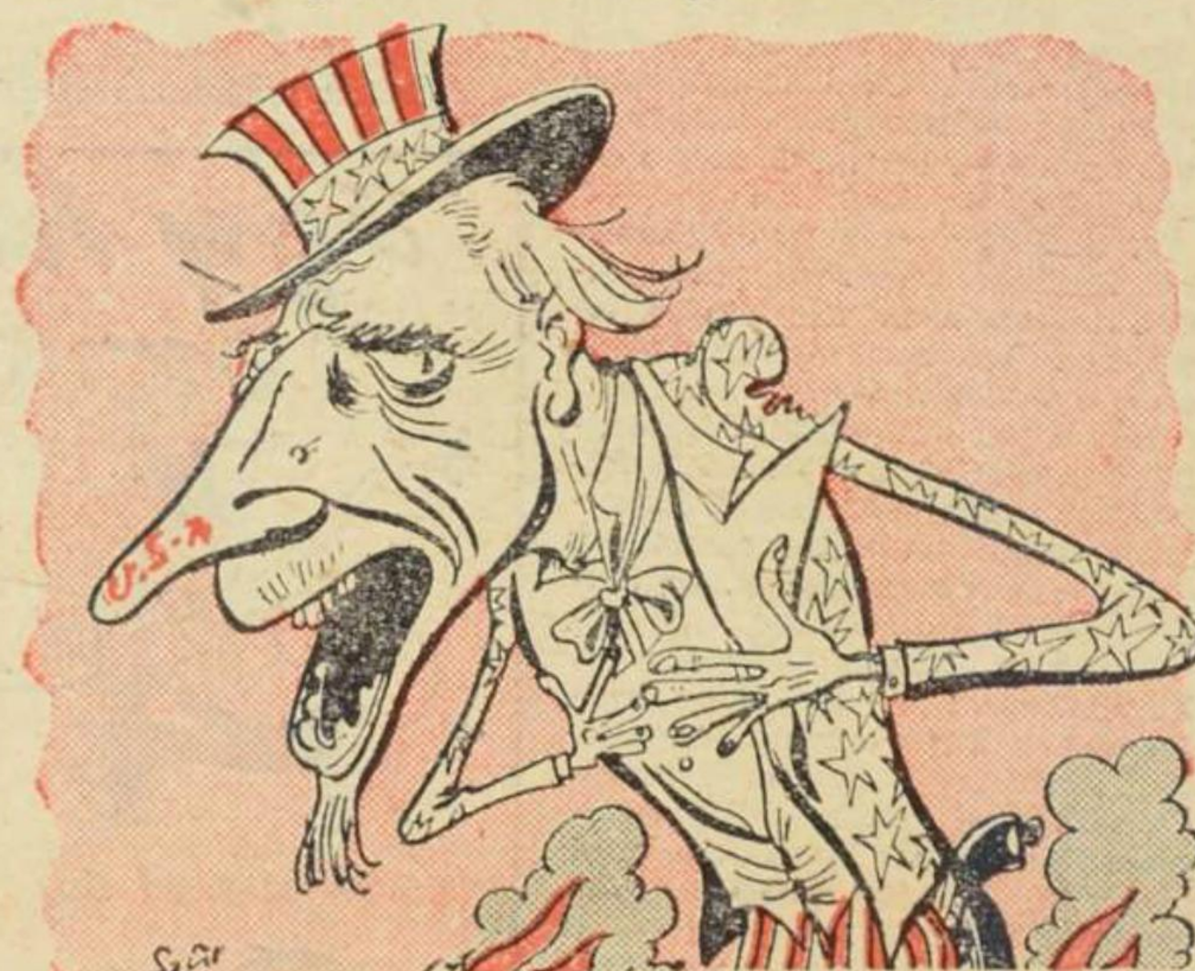
Öreg ember nem vén ember

Most lett százesztendős Zsellér János, a zsámbéki Rákosi tsz tehenésze.

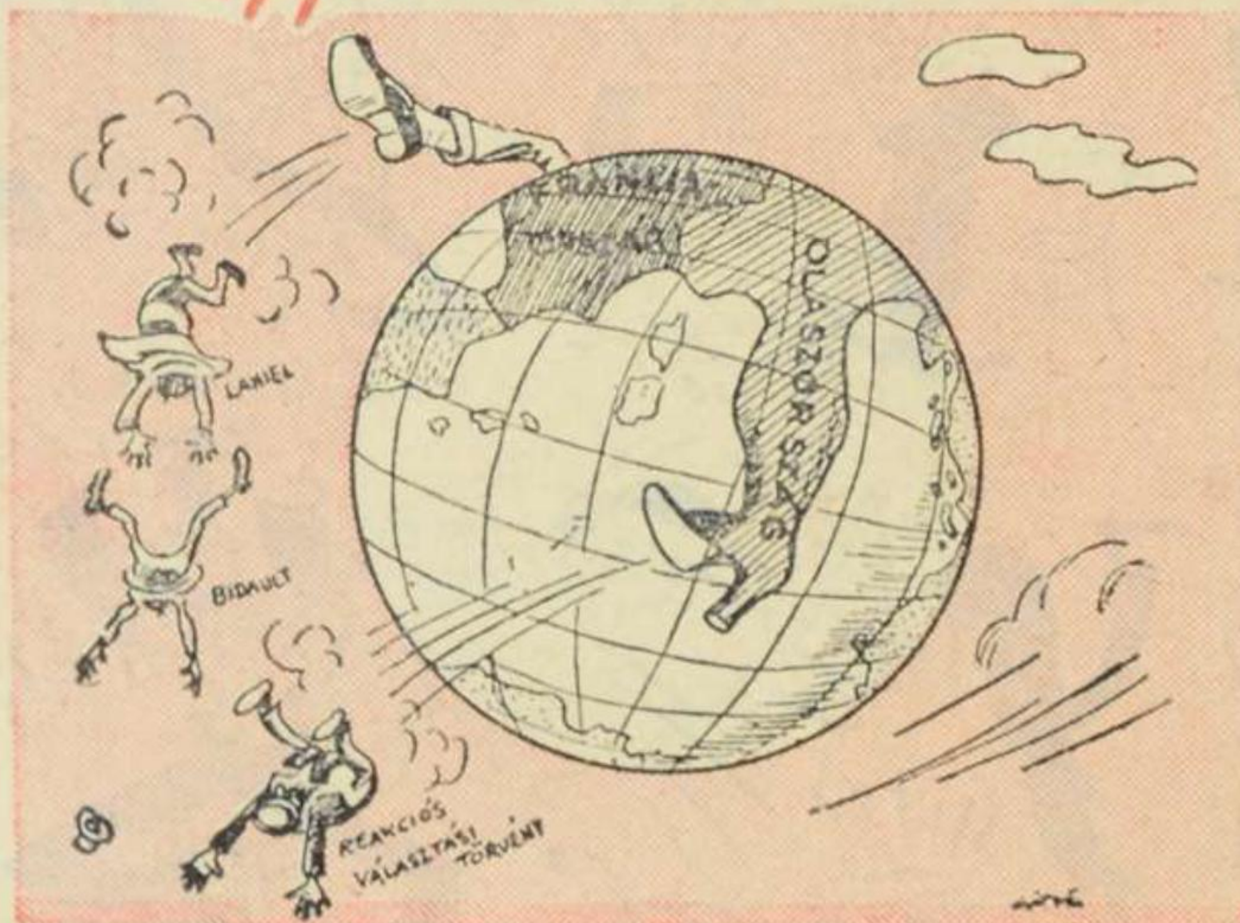
— Remekül dolgozik, János bácsi!
— Hagyd el, fiam! Azért meglátszik rajtam, hogy én se vagyok már kilencvenéves...

Kié a felelősség a koreai béketárgyalások megszakításáért?

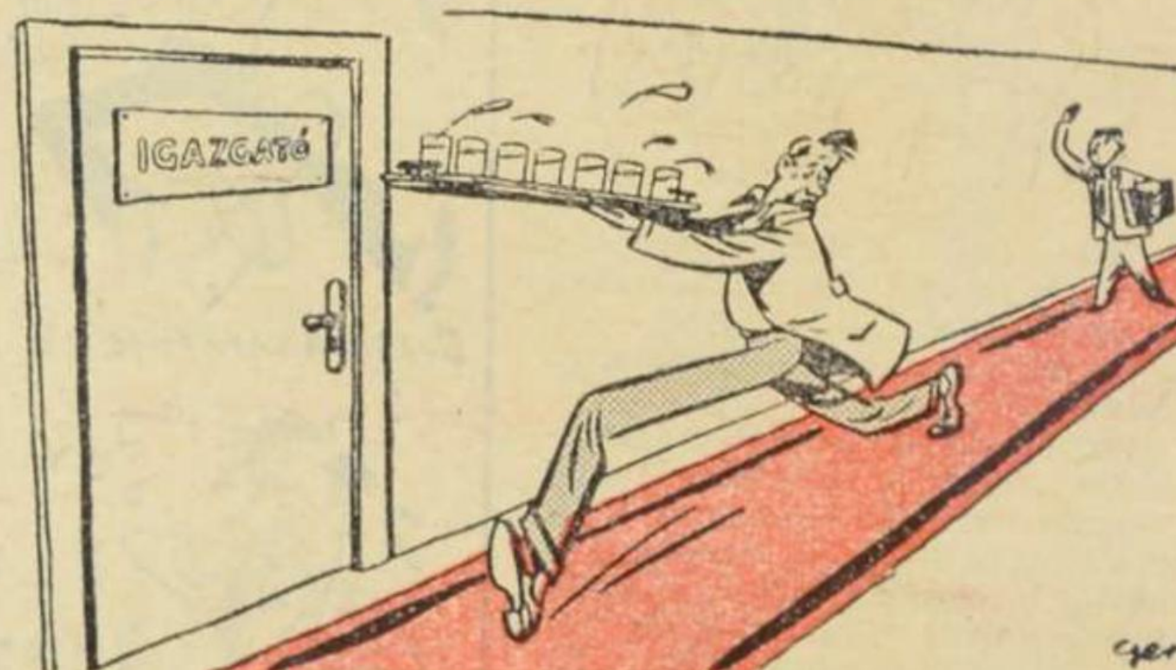
— Velem nem lehet megegyezni? Bármilyen háborúról hajlandó vagyok tárgyalni...

Eppur si muove!

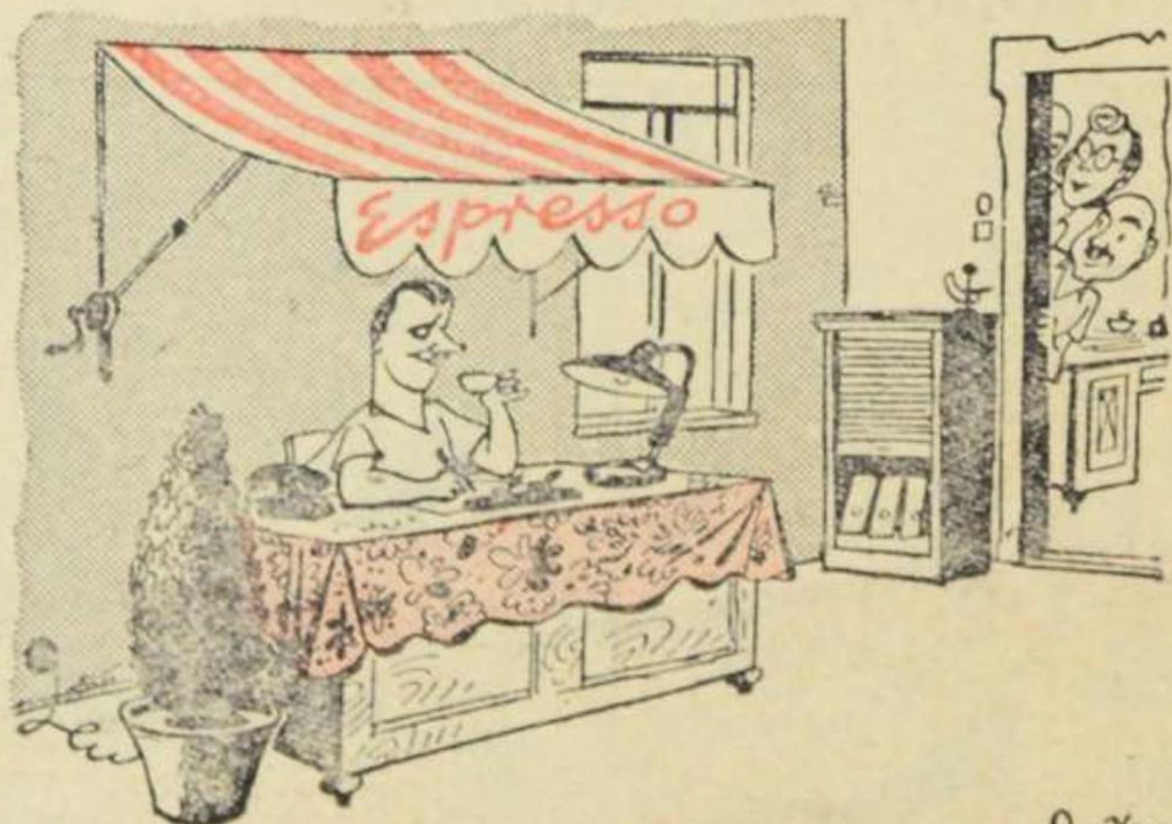
Laniel Bidaulthoz: Mégis mozog...

Egyes gyárak nem veszik figyelembe a közönség ízlését

— Hova rohansz azzal a rengeteg vízzel?
— Csuklik az igazgató! Ma hoztuk forgalomba az új nyári anyagokat!

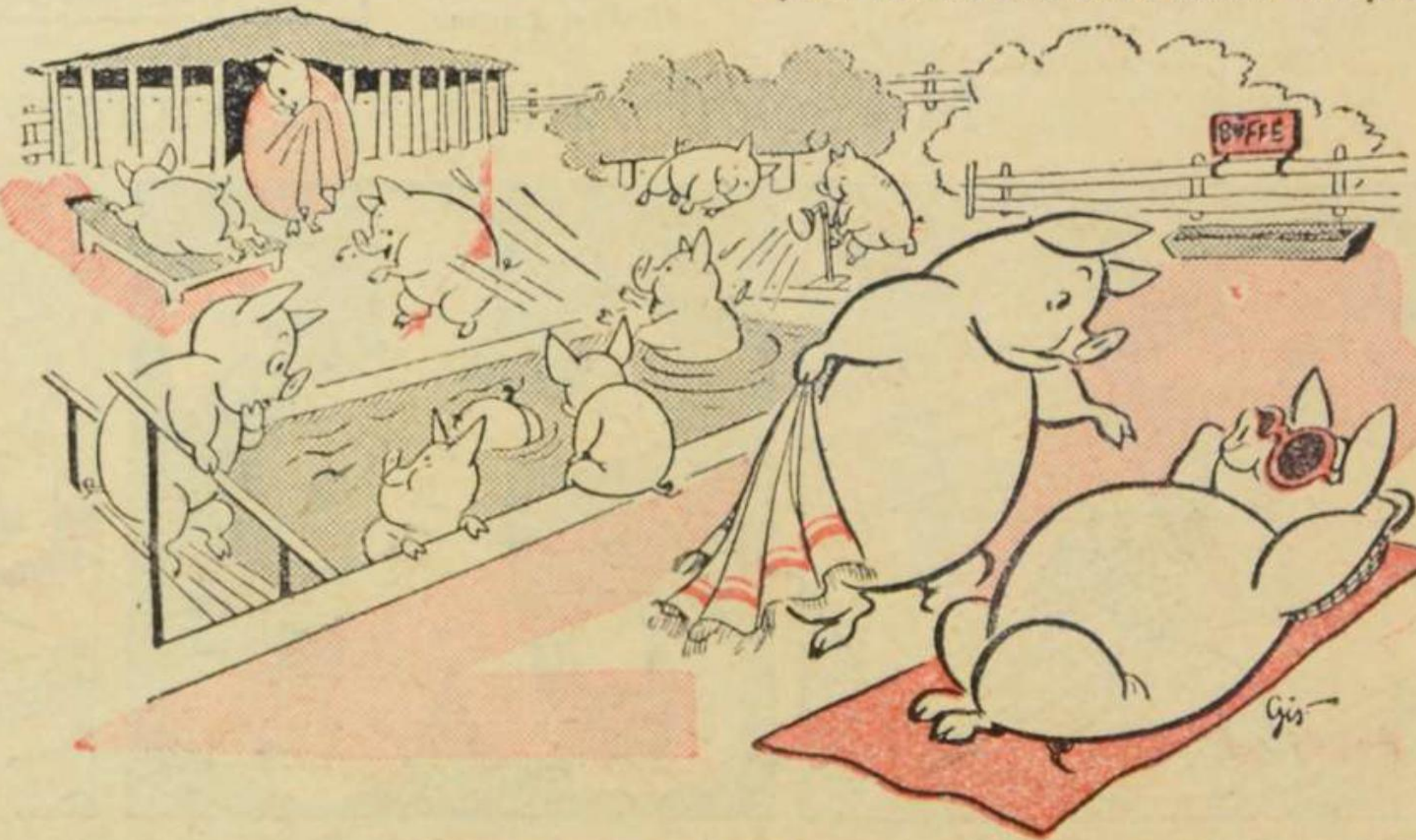
Hogyan lehetne leszoktatni egyeseket a sok „házonkívül"-ről?

— Mióta ennek a kartársnak az íróasztalát így kiképeztük, csodálatosképpen nincs annyi dolga házon kívül...

NYÁRI ÖRÖMÖK

Nyáron ne feledkezzünk el a disznók fürdőjéről sem.

— Hoztál napolajat, Röfi?
— Minek? Rengeteg disznózsír van rajtam...

Strand-oldal
MANCIKÁT VÁRJÁK A KIJÁRATNÁL!...
PÉNZTÁR
KIJÁRAT
NAPOZÓ
ÖLTÖZŐ
BÜFFÉ
ESZPRESSZÓ
Várlak! Lali
LEÉGTEM!...
OLAJOZÁS
BÜFFÉ
MÉLY VÍZ
Segítség! leesett a „fürdőtrikóm"
ÚSZÓMESTER
VÍZ-FIX
LEGYENEK SZÍVESEK VIGYÁZNI A CUCCOMRA!
ILYEN VOLT A FŰ MÁJUSBAN

Történet a kezeimről

Tizenhatéves voltam akkor és tudtam, hogy az akrolein CH2-CH-C, tudtam, merre vándorol/ a szarmaták elpuhult, fényűző népe, mit írt Tatjána Anyeginnek, mondom, már sok mindent tudtam, csak uzt nem, hogy mit csináljak a kezemmel. Ugyanis sem a bal-, sem a jobbkezem nem engedelmeskedett nekem. Tőlem teljesen független, önálló életet éltek. A balkezem állandóan repkedni akart, mint egy fecskemadár, szertelen volt és könnyelmű. Számtalanszor előfordult, hogy vakmerőn, fejjel, pontosabban kézfejjel rohant neki valami törékeny holminak, nem gondolva az esetleges következményekre. A jobbkezem, engedjék meg, hogy ezt a kifejezést használjam, bárgyú volt, sőt még hozzá gonosz is. Csak hintázott lustán a jobbkaromon és nem törődött semmivel. Minden kiesett ebből a kezemből, mintha valóban lyukas lett volna a tenyerem.

Emlékszem, egyszer egy barátom születése napját ünnepeltük. Nagyon jól éreztem magam, rengeteget ettem, ittam. Egyedül csak az zavart, hogy nem tudtam, mihez kezdjek a kezemmel. E'őször jámborul öszekulcsoltam őket nemlétező pocakom felett. De uztán eszembe jutott, hogy úgy ülök, mint egy falusi plébános a veteményeskertjében az eperfa alatt. Irígykedve nézegettem a felnőtteket, akik ügyet sem vetnek a kezükre. Akkor mind a két kezemmel görcsösen megragadtam az asztal szélét, mintha attól félnék, hogy az köszönés nélkül veszi a terítőjét és kiballag a szobából. Egyideig így ültem, de aztán úgy éreztem, esetlen helyzet ez is. Kitaláltam egy új figurát: balkezemre könyököltem, mintha elgondolkoznék valami nagyon bölcs dolgon, jobbkezem az asztalon pihent, tunyán és közömbösen. De nem sokáig. A következő percben orvul felrúgott egy kakaóscsészét. Dühösen, elkeseredetten néztem a jobbkezemre. Esküszöm, úgy láttam, hogy csúfondárosan fityiszt mutat nekem.

Ezekután feláłltunk az asztaltól. Felállás közben, véletlenül, könnyedén oldalba löktem egy kislányt, barátom hugát, aki ijedten nézett rám, csodálkozó fekete szemekkel. Pardon, rebegtem és ezzel sikerült elindítanom a beszélgetést. Megtudtam róla, hogy tizenötéves, kereskede'mibe jár és kedvenc tantárgya az egészségtan. Minden mondatát egy óval kezdte, valahogy így: „Ó, a mi magyar tanárnőnk ... Ó, holnap torna ..."

Beszélgetés közben hirtelen észrevettem, hogy zsebretett kézzel állok. Ezen sürgősen változtatni akartam, ezért balkezemet a csípőmre raktam, jobbommal megfogtam kabátom egyik gombját. Egész kellemes állapot volt ez, egészen addig, amíg egy gomb nem maradt a kezemben. Persze, megint a jobbkezem gonoszkodott. Nem tudtam, mit csináljak a gombbal. Lenyelni nem akartam, mert ha az ember megfullad, az feltűnő. Szerencsére feltaláltam magam. Kecsesen, mint egy szál rezedát, elhajítottam. Csak akkor rémültem meg, amikor barátom mamája felsikoltott:

— Jaaj, valami a fejemre esett!

Ugy tettem, persze, mintha semmiről sem tudnék. Nemsokára aztán a feketeszemű kislány kiment a konyhába, már nem tudom, miért, én meg utána. Mind a két kezem jött velem. A konyhában folytattuk az épületes beszélgetést. Egyszercsak a balkezem, megint nem engedelmeskedett nekem, hanem pillangónak képzelte magát. Repdesni kezdett a levegőben, aztán megpihent a lány haján. A jobbkezem, amely addig bambám bámult bele a nagyvilágba, rátelepedett a lány tizenötéves, karcsú derekára.

— Ó — mondta a lány pirosan. — A mi iskolánkban állatszertár is van...

Feleletül megcsókoltam.

Amikor másodszor mentünk ki halaszthatatlanul fontos ügyben a konyhába, ba'kezem az asztalon lévő baracklekvárosüveg felé iparkodott, de én akkor már tudtam parancsolni neki és ellentmondást nem tűrően a lány derekához utasítottam.

Akkor győztem le először a kezemet. Azóta tudom, mihez kezdjek vele...

Mikes György

Riadalom a francia nagytőkéseknél

— Jaj, tűz van?!
— Még rosszabb! Tüzet szüntess lesz!.

Churchill és Eden utazása Washingtonba

Eden: Kegyedet nem hívták meg?!

Egy téesztag csodálatos álma

— Érdekeset álmodtam az éjszaka, komám! Elefántháton krokodiluscsordát hajtottam... Hát amint elmegyünk a kukoricás mellett, látom, hogy ott kapál az elnök felesége...

— De bolondokat álmodol, komám! Méghogy az elnök felesége kimenjen kapálni...

Elromlott az órám

1953 nyarán az idő vasfoga megrágta karórám fogaskerekének több fogát, s így az elmés szerkezetet (melyből egy földreejtés alkalmával más részek is pánikszerűen szétgurultak), szakemberek tanácsára kénytelen voltam kiselejtezni. Ebben a válságos helyzetben fedeztem fel Sanyit, Budapest legpontosabb emberét! Észrevettem, hogy minden reggel aprótermetű, energikus fiatalember jön az utcán velem szemben, s a RÖLTEX, a Közért, vagy az Illatszerbolt előtt találkozunk, attól függően, hogy korábban, illetve később indulok el otthonról. Ezekután könnyű dolog volt Sanyi járását (megmentőmet, ugyanis külsője alapján Sanyinak kereszteltem el) a középeurópai zónaidővel összeegyeztetnem. Ha Sanyi az újságosbódé előtt elhaladt, ezret lehetett tenni három ellen, hogy hét óra mult tizenkét perccel — olyan pontos volt. Nem is késtem el soha többet. Mintaképül állították a kartársak elé és felterjesztettek prémiumra.

Igy ment ez egészen mult keddig. Aznap a számítások szerint Sanyival a TÜKER-pince előtt kellett volna találkoznom, de ő csak később, a Cipészszövetkezetnél jött szembe, s mintha valamivel gyorsabban lépegetett volna. — Szinte lehetetlenségnek tűnt fel előttem, hogy Sanyi késsen. — Pedig elkésett másnap, harmadnap, negyednap.

Addig nyilt tekintete zavarttá, ábrándossá változott. Szemét lesütötte. A világ hétfőn reggel 7 óra 26 perckor omlott össze bennem. Sanyi kapkodva, vajaszsemlyét evett staniclíből! Nem volt ideje megreggelizni odahaza!! Szerettem volna érces hangon fülébe kiáltani: „Ember, fordulj vissza a lejtőről! Még nem késő. A lejtő alján már a szennyes mocsár bűzlik!" — Éjjel sokat gondolkoztam a dologról. Nem hagyhatom elveszni a fiút, beszélnem kell vele mindenáron. Az utcán azonban mégsem szólíthatom meg. Elhatároztam tehát, hogy kinyomozom a lakását, s egy este felmegyek hozzá. Legkézenfekvőbbnek a következő terv mutatkozott: Reggel megjegyzem azt a helyet, ahol először feltűnik és másnap ezen a ponton várok rá. Ekkor amerről jönni látom, ott lesben állok harmadnap, s így fokozatosan felgöngyölítem a szálat egészen a lakásáig. Hihetetlen izgalmas hajtóvadászat vette kezdetét. Hála éberségemnek, szerdán elértem a telefonfülkét és csütörtökön észrevettem, amint Sanyi befordult a Guszev-utcából. Péntek reggel már háromnegyed hét körül ott sétáltam a Guszev-utca sarkán. 7 óra 10 perckor elrejtőztem egy tejeskocsi mögé, s időnként Bőrharisnya módjára a messzeségbe fúrtam tekintetemet. Sanyi nemsokára megérkezett. Nyugodtan jött, minden sietség nélkül, de egy szőke kislánnyal karonfogva. A Kockaértékesítő NV kapuja előtt pár percig beszélgettek, majd megcsókolták egymást, s a szőke kislány belépett a kapun. Ezután Sanyi ideges pillantást vetett a csuklójára és bűntudatos arccal futásnak eredt.

Homlokomról elégedett mozdulattal törültem le az izgalomokozta verejtéket. Végre sikerült kibogoznom a rejtélyt! Sanyi, az órám, szerelmes lett, most ezért késik. Órajta nem lehet segíteni, vettem hát egy karórát.

Dalmáth Ferenc

KULTURFRONT

GÁDOR BÉLA:

Furcsa foglalkozás

Holnap lapzárta, mégis csak meg kellene írnom azt a krokit...: Valami jó kis kacagtató dolgot kellene írni, tanulsággal, amelyből nem látszik ki a lóláb. Talán meg lehetne írni azt a tűzoltót, aki a borbélynál onduláltatta a haját. Minek egy tűzoltónak vízhullám? A végén azt mondom neki: „Én nem vagyok maradi ember, kedves barátom, de az biztos, hogy ha nálam tűz lesz, nem magát fogom hívni oltani...“

Marhaság. Nem tipikus, megsértődnek a tűzoltók. Nézzük a noteszemet: „Végállomás, aktatáska, én se vagyok több, hidegviz...“ Mi lehet ez? Fene tudja.

Kinn csodálatos idő van. Végre itt a nyár. (Nem téma.) A nap gyengéden süt, nem szúr, nem öl, simogat. Délben esett, ajtón, ablakon árad a kertből a jó szag. A madarak úgy sivalkodnak, mintha megőrültek volna. Miről írjak?

Végigvágom magam a díványon. Az ablakon át látom a diófát, rászállt egy feketerigó. Két közeli kutya ugat, egy pók mászik a fejemen; a pók szerencsét hoz. De témát nem hoz. Pedig a témák az utcán hevernek, csak le kell hajolni értük. Ugy látszik, kiírtam magam, mert már hajolni se tudok. Tegnap is láttam a Lenin-körúton egy témát a földön heverni, de le sem hajoltam érte. Mire visszafelé jöttem, már elvitte a Darvas.

Miről írjak?

Notesz: „Mr. Walter Howdley amerikai üzletember nyilatkozott, hogy a hidrogénbomba elősegítheti a gazdasági fellendülést, mert sok emberben olyan életszemléletet ébreszt, hogy életük úgysem sokáig tart.“ Óriási perspektíva. Lelki szemeim látják a hirdetést a New York Timesben: „Vegyen „king“-kalapot, amíg még van feje, amire rátegye“. Vagy: „Atomtámadás előtt használjon „Evening“-lábsót, szokjon hozzá idejében a mennyei élvezethez.“

Az ajtóban megjelenik a szomszédom ásóval a kezében. Azt mondja:

— Most felásnám azt az ágyást, amiben a borsó volt.

— Jól van, szomszéd kartárs — mondom — és befordulok a fal felé, hogy jobban tudjak koncentrálni. De nem megy az istennek se. Kimegyek a kertbe, nézem a szomszédot, aki mélyen benyomja az ásót a földbe és ütemes mozdulatokkal borítja vissza a jószagú, barna rögöt.

— Hadd ássak egy kicsit — mondom és már meg is fogom a szerszám izzadt nyelét. Gyorsan és nagyon rosszul ások, de élvezem a mozgást, az izmaim feszülését. Ezalatt a szomszéd leül a fűbe és komótosan cigarettát peder magának.

A konyhából kijön a feleségem és csodálkozó arccal kérdi:

— Mi az, te nem dolgozol?

— De igen — motyogom bűntudatosan — csak abbahagytam egy kicsit, kell egy kis pihenés... Megtörlöm izzadt homlokom, sóhajtva bevágom az ásót a földbe és indulok vissza a szobába. Lefekszem dolgozni. Kinn a diófán csúfondárosan fütyöl a feketerigó.

Még két kép a Vasas-együttesek zenei fesztiválja tanulságai alapján

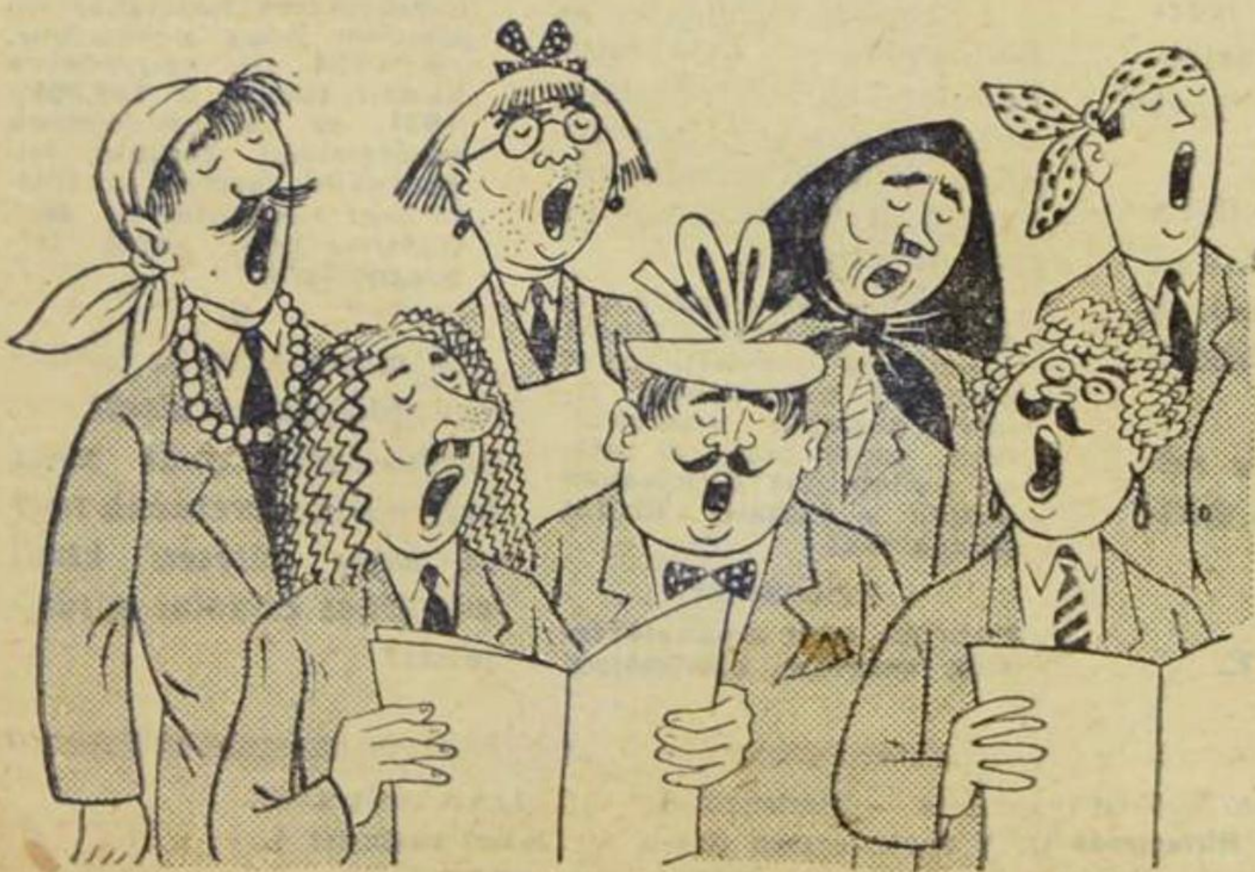
(A Ludas Matyi javaslatai)

1. A jó női énekkar akkor se jön zavarba...

...ha az egyenruha a fellépésig nem készül el...

2. Viszont a jó férfi énekkar se jön zavarba...

...ha lemorzsolódnak a női tagok...

A VIDÁM MŰFAJ ERDEJÉBEN

— Van itt célpont bőven, Lajos, nem muszáj bakot lőnünk...

BALÁZS SÁNDOR:

Meghaltam!

Eddig ugyan nem vettem észre, mert a temetésemen nem voltam ott, de bizonyos jelek arra mutatnak, hogy van a dologban valami. Először a színházban tűnt fel nekem, ahol szerző vagyok, hogy menekülnek előlem, portás barátom behúzódik a fülkéjébe, ha jövök, kedvenc drámai hősnőm ijedten keresztet vet magára, mikor meglát és határozottan emlékszem, hogy a rendezőm elsápadt, mikor a minap a lépcsőn találkozott velem. Lehet, hogy mégis meghaltam? Lehet. Majd utánanézek.

De az a gyanúm, hogy halálom híre nem állt meg a világot jelentő deszkáknál, hanem kiszivárgott a városba is. Ennek tulajdonítom, hogy barátaim az utcán nem ismernek meg, hogy Guszti, a pincér, akiről közismert, hogy nem tiszteli a hullákat, késve a feleségem pedig már kétszer főzött kelkáposztát hozza a feketét, pedig tudja, hogy forrón szeretem pedig tudja, hogy egyszer sem szeretem. De ha valaki meghalt, annak ugyan mindegy, hogy mit eszik. Tehát úgy látszik, mégis meghaltam. Mindenesetre utánanézek.

Mindez pedig azért következett be, mert Szabó Pállal együtt írtam egy „Darázsfészek“ című darabot. A darabnak sikere volt, de én úgy elsikkadtam, hogy sokan már azt hitték, hogy a nevem csak tévedésből került a szinlapra. A darabról már csak úgy beszéltek, mint Szabó Pál vígjátékáról és ha engem mégis megemlítettek, valahogy úgy, mint akinek abban merül ki minden írói tevékenysége, hogy leszaladt az ÁPISZ-ba papírért és indigóért. Ezekután joggal vetődött fel bennem a kérdés: lehet, hogy meghaltam? Mondom, mihelyt egy kis időm lesz rá, utánanézek.

Megerősített ebben a hitemben, hogy a magyar dráma hetén írt ünnepi cikkekben világért le nem írták volna a nevemet. Az Irodalmi Ujságtól kezdve minden lap mélyen hallgatott rólam, de még élő régi drámaírók között sem említettek. Nem csoda hát, hogy egyre gyanúsabb lett nekem a dolog és azon vettem észre magamat, hogy többször belecsípem a karomba, élek-e még?

Éreztem valamit. Most már aztán magam sem tudom, hogy mi van velem. Kérek egy kis türelmet, míg utánanézek.

Ok és okozat

(A plakátragasztó ötlete)

Le a bürokráciával!

KALAND A FÖLD ALATT

A tapolcai vasútállomás falán az alábbi tábla tűnik a Pestről érkező utasok szemébe:

Ne mulassza el megtekinteni Tapolca földalatti világát! Csónakázhat a barlangi tó vizén!

A csábító felhívás rám és két társamra nagy hatással volt, miután mind

a hárman azok közé tartozunk, akik még soha semmit nem mulasztottak el az életben. Rövid lelkitusa után tehát úgy döntöttünk, hogy leszállunk a föld méhébe. Jegyet váltottunk és egy geológiailag fejlett vezető szárnyai alatt nekivágtunk a barlangnak.

Eleinte palástolt izgalommal tapogatóztam a félhomályban, de később már szükségtelennek tartottam izgatottságom palástolását, és elkezdtem nyugodtan izgulni. Homlokomon úgy gyöngyözött a verejték, mint a nyirkos falakon a víz. Figyelmemet igyekeztem a vezető kiselőadására összpontosítani, de ez csak részben sikerült, mert többnyire azon járt az eszem, hogy mikor szakad fejünkre a mennyezet. Később annyira megbarátkoztam ezzel a gondolattal, hogy csak barátaim támogatása révén tudtam továbbhaladni.

Igy érkeztünk el a barlang különlegességéhez, a földalatti tóhoz. A kis öbölben három, valaha jobb vizeket látott csónak himbálózott gazdára várva, a háttérből pedig egy zöld derengésben úszó és végtelenbe vesző szűk folyosó torka ásított felénk. Vezetőnk látva aggodalmas ábrázatunkat, hogy jobb kedvre derítsen bennünket, elmesélte, hogy a víz mélysége 8—10 méter, majd a hangulat fokozása érdekében hozzátette, hogy a közelmultban egy vitorlás-versenyző feleségével együtt a vizbe borult, mert nem evezett szakszerűen.

Szinte egyszerre kérdeztük:

— Hogyan? Hát ön nem fog velünk jönni?

— Látogatók csak saját felelősségükre mehetnek csónakázni! — hangzott a meglepő válasz és nem kellett hozzá sok idő, hogy mind a hárman úgy határozzunk, mi szerint bizonytalan időre kénytelenek vagyunk elhalasztani „Tapolca földalatti világá"-nak megtekintését...

Ezek után anélkül, hogy

„saját felelősségünkre" csónakáztunk volna, elhagytuk a barlangot és most azon tűnődünk, hogy az IBUSZ miért szorgalmazza ilyen buzgón az egyéni felelősség megvalósitását a föld alatt, amikor nyilván még a föld felett is akadna elég munkája ezen a téren...

Szilágyi György

Ludas Matyi elintézte

Örömmel közlöm, hogy közbenjárásukra megkaptam békekölcsönkötvényeimet és legutóbb már nyertem is vele. Köszönöm!

Majzik Gellértné
Törökszentmiklós, Tangazd.

A Ludas közbenjárására eltakaritották a házunk elől a tatarozás után otthagyott kötörmelék-szemétdombot.

Kardos Lajosné
Bp., II., Hadapród-u. 13.

A „Csalogató hirdetések" cimű cikkben az „Öt barát" cimű film valóban rossz hirdetéséről is szó volt. A jövőben sokkal nagyobb gondot forditunk a hirdetések szövegére.

Mozgóképforgalmazási Vállalat

Köszönöm, Ludas, hogy okmányaim beszerzése ügyeben gyorsan intézkedtél! Megkaptam!

Schwalm Istvánné
Bp., V., Néphadsereg-u. 17.

A Röltexnél

— Minden gyűszűjük bő nekem... Kisebbet nem tartanak?
— Sajnos, asszonyom, kisebb gyűszűben szűk a keresztmetszet.

Neveljünk selejtet?

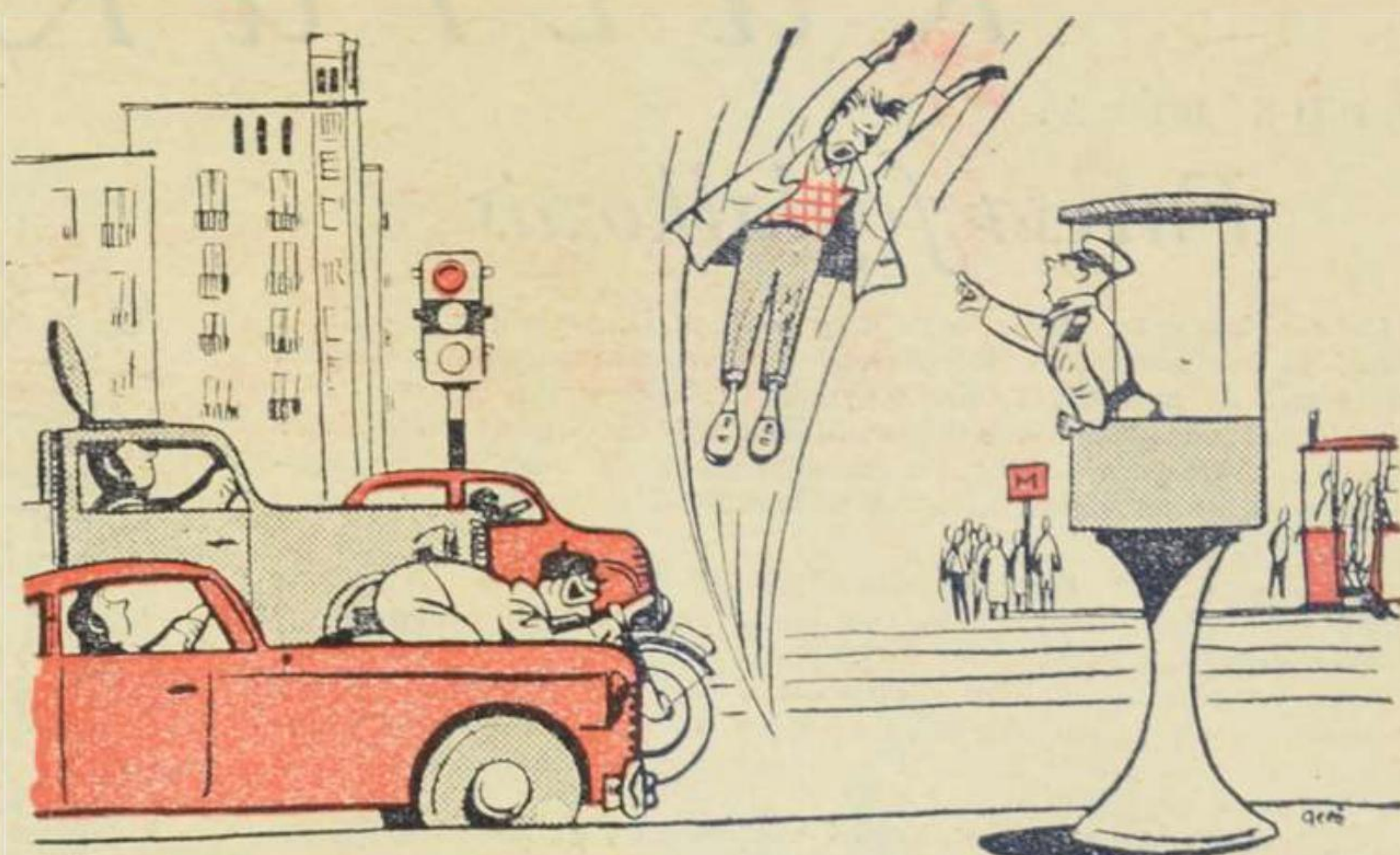
Mindenki természetesnek tartaná, hogy a selejtért jár büntetés, nem pedig a jó munkáért. Ebben a megállapításban azonban kénytelenek vagyunk kételkedni, hiszen az Állat- és Zsirbegyüjtő Vállalat büntetőkeresetet inditott ellenünk, a Váci Állami Erdőgazdaság ellen, amiért nem selejteztünk ki igásállataink közül az idén elég vágómarhát.

Fonák dolog, hogy rendelet van: a selejtezendő állatokra szerződést kell kötni. Ha tehát a tervdokumentációban, amelyet az év elején készitettünk el, öt selejtezendő állat szerepel, hiába maradnak egészségesek az állatok, a szerződés értelmében vágómarhának kell nyilvánitanunk ötöt. Eszerint a a megérdemelt dicséret helyett büntetést kapunk, mert ha nem tartjuk be a szerződést, kötbért kell fizetnünk.

Befejezésül megkérdezzük: mit tegyünk? Gyártsunk rendeletre selejtet, vagy igyekezzünk jól dolgozni és fizessünk kötbért? Ha kötbért fizetünk, elveszitjük prémiumjogosultságunkat, a tervünk teljesitésében pedig — mert nem nevelünk selejtet — lemaradunk.

Sebők Mihály
a Váci Áll. Erdőgazd. igazg.

Legyünk tekintettel a gyalogjárókra is

A gyalogjáró: Mit csináljak, zöld jelzésnél indultam el, ez az egyetlen megoldás...

Strandpanasz

Csendet a Dagályon és a Széchenyin!

A Dagály- és a Széchenyi-strandfürdőben nem lehet élvezni a remek gyógyvizet, mert a hangszóró állandóan bömböl. Igy lesz fárasztó tortúra a pihenésből. Recsegően hangzó híreket, vízállásjelentést és más prózai előadást is végig kell szenvednünk. Ilyen hatalmas térségen nem lehet megérteni a megafonon közvetített szöveget. Pihenni szeretnénk csendet kérünk!

Tizenöt aláírás

Ludas Matyi, no meg egy ötletes papiripari újító elintézte

Az iskolaév elején rajzot közöltünk a nehezen kihúzható tolltartókról.

— Nem kell már a segitséged! Az új görgős tolltartót magam is ki tudom húzni!

Úri muri a pápai Sernebálon

A Veszprémmegyei Népújság „Bakonyi TÜSKE" cimű rovata megcsipkedte a Pápai Sertéstenyésztő és Hizlaló Vállalat igazgatóját és főkönyvelőjét, mert hajnalig tartó, vacsorával egybekötött táncos mulatságot rendeztek — a reprezentációs költség terhére. A szűkkörű vacsorán csak azok vehettek részt, akik az igazgató és a főkönyvelő bizalmasainak táborához tartoztak. A vállalat dolgozói ezért úri murinak nevezték el a zártkörű mulatságot, amely hajnalig tartott.

A vállalatnál csak akkor tudták meg, hogy milyen dáridó volt az irodában, amikor az üres palackokat és ételmaradványokat ki kellett takaritani az irodából. A jólsikerült „Sernebál"-on a minisztérium két kiküldöttje is jól szórakozott.

A „Bakonyi TÜSKE" kéri, hogy az illetékes minisztérium intézkedjék: a jövőben ne az irodában dáridózzanak a kiküldöttek és a vállalat dolgozói.

Ez a Ludas véleménye is...

B. E.

Házasságok gyászindulóval köttetnek...

Két levél a Központi Házasságkötő-teremről

I.

Meghivtak egyik ismerősöm házasságkötéséhez, a Lenin-körúti házasságkötő-terembe. Megilletődötten várakoztunk az előszobában. Az ünnepélyes hangulatot azonban pillanatok alatt elsöpörte a kirobbanó nevetés, mert

a hangszóró hopszpolkát kezdett játszani. Utána rossz, giccses „sláger" következett, majd Chopin gyászindulóját közvetitették.

Gyászinduló nászinduló helyett! Ez viccnek is rossz!

Ki válogatja ki a házasságkötő-terem lemezanyagát? Hogy kerül ide a gyászinduló és a „Tündérkém, Katikám" cimű giccs?

Oelmacher Anna
muzeológus

II.

B. Jancsi barátom és V. Éva barátnőm, azt tették, amit már előttük anynyian: összeházasodtak. Tették ezt a Központi Házasságkötő-teremben.

A meghitt, boldog hangulatban, közvetlenül az esketés magasztos pillanata előtt felcsendült egy dal: Butterfly, a lelketlen angol tiszt által cserbenhagyott szerelmes Pillangókisasszony szólott az egybesereglett násznéphez: „Ugy félek, hogy nyomban meg kell halnom..." Kínos csönd. Az ifjú pár és az örömszülők megdöbbenve hallgatták ezt a szomorú dalt. És jött a másik dal. Don José tizedes öntötte ki a szivét az egybegyült menyegzői sokadalom előtt. Féltékenyen, szivbemarkoló hangon kérte számon Carmen hűtlenségét. Halál és hűtlenség, sötét gondolatok szálltak meg a násznépet, de a házasulandók ennek ellenére igent mondtak az anyakönyvvezető kérdésére.

Ha az anyakönyvvezető mindenáron nemet akar kicsikarni, akkor Pelur bán dalát is közvetithetnék: „Ha férfilelkedet egy hölgyre feltevéd, az üdvösségedet könnyelműn tépi szét..."

A vőlegény így talán meggondolja magát...

A Don Carlos Fülöp király áriáját is leforgathatnák: „Sosem szeretett". Műsorra tűzhetnék a Rigolettót is. (Mantuai herceg: „A férfi, ki beéri asszonyával, ostoba fickó, vagy halálos nagybeteg.")

Ebben az esetben talán a menyasszony gondolja meg magát... Mozart „Cosi fan tutte" cimű műve is alkalmas arra, hogy a menyasszony megijedjen („Hamis a férfi...")

Ki a felelős a Központi Házasságkötő-terem lemezeinek összeállitásáért?

Rajki András

Nehezen teljesíthető feltétel

A Szegedi Tüzelőszer és Épitőanyag Értékesitő Vállalat körlevelet küldött a bordányi és maroslellei földművesszövetkezetnek. A körlevél szövege a következő:

„Kérjük, sziveskedjenek az alábbi tüzifaszállitásra vonatkozó nyilatkozatot cégszerű aláirásukkal ellátva hozzánk visszaküldeni, mert csak az aláirt nyilatkozat birtokában tudjuk a kiutalt tüzifát diszponálni.

Nyilatkozat

Alulirot, mint a vállalat felelős vezetője, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a részünkre 1954 III. negyedévre kiutalt tüzifát a 106.000/1951. sz. OT-rendeletnek megfelelően fogjuk felhasználni, vagyis a tüzifa sem alágyujtáshoz, sem fűtéshez nem kerül felhasználásra."

*

A maroslellei és bordányi földművesszövetkezet vezetőségén kívül most már mi is szeretnénk tudni, hogy fűtésen kívül mit lehet csinálni a tüzifával?

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—293. Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda Ü. V. Lapterjesztési ügyek V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022, 180—850. — Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály — Példányszám: 350.000
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA!